

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО-
ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ "«ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА»

(для студентів освітнього рівня «магістр»
спеціальностей 073 – Менеджмент.
Управління фінансово-економічною безпекою)

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2016

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» (для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальностей 073 – Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою)/ Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: Н. І. Гордієнко. – Харків : ХНУМГ ім.О. М. Бекетова, 2016. – 22 с.

Укладач: Н. І. Гордієнко

Рецензент: Т. В. Момот

Рекомендовано кафедрою Фінансово-економічної безпеки, обліку та аудиту,
протокол № 4 від 28 березня 2015 р.

ЗМІСТ

МЕТА РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ	4
1 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО- ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	4
2 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	6
3 ВИХІДНІ ДАНІ.....	10
4 ЗАВДАННЯ ДО ВАРІАНТІВ.....	11
5 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ.....	17
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	18

МЕТА РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Розрахунково-графічна робота з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки на підприємстві» ставить за мету: систематизацію теоретичних знань, професійних навичок та формування вмінь застосування теоретичних знань при вирішенні практичних завдань з оцінки загроз економічної безпеки підприємства.

1 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Обсяг роботи повинен бути в межах 25 сторінок друкованого тексту без додатків.

Структурними елементами роботи є:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Вступ.
4. Основна частина.
5. Висновок.
6. Список використаних джерел.
7. Додатки.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш. На ньому вказуються найменування вузу, назва кафедри й дисципліни, назва роботи, спеціальність по якій навчається студент, номер групи, ПІБ студента, посада, учений ступінь (кандидат або доктор економічних наук), учене звання (доцент, професор), ПІБ викладача.

На другій сторінці роботи розміщується її зміст. У змісті приводиться докладний перелік розділів і підрозділів роботи з обов'язковою вказівкою номерів сторінок, з яких вони починаються. Крапка після найменування розділів, підрозділів і пунктів не ставиться.

Вступ роботи присвячений обґрунтуванню обраної теми, постановці мети й завдань дослідження, визначенню об'єкта, предмета й методів дослідження.

Обґрунтування актуальності теми роботи полягає в тому, щоб в межах 0,5-1 машинописної сторінки показати насуцність, своєчасність аналізованої в роботі проблемної ситуації. При цьому рекомендується описати ступінь вивченості розглянутих питань у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі (з перерахуванням видатних учених і практиків, що працювали над ними, а також основних їхніх праць).

При написанні вступу слід приділити особливу увагу логічній залежності, що поєднує всі частини роботи. Ціль роботи повинна чітко відбивати обрану тему й, проблемну ситуацію, виявлену при оцінці актуальності теми (неприпустима розбіжність між змістом назви теми й метою роботи). Завдання роботи повинні послідовно впливати з її мети.

Розділи й підрозділи основної частини роботи повинні послідовно розкривати кожну з поставлених завдань роботи. По суті, кожний розділ або підрозділ роботи повинен бути спрямований на рішення окремого завдання, а отже її маті.

Висновок повинен містити основні висновки з кожної з поставлених завдань роботи. Як правило, висновок повинний бути структурований по пронумерованих пунктах, кожний з яких повинен у стислій формі представляти висновки по тому або іншому поставленому завданню зі збереженням порядку їх розгляду.

У вступі визначаються об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію. Предмет – те, що перебуває в границях об'єкта, і на чому зосереджене дослідження автора. Об'єкт і предмет, як категорії наукового пізнання, співвідносяться між собою як загальне й частка. В об'єкті виділяється та частина, яка служить предметом дослідження. Предмет дослідження визначає тему розрахункової роботи.

Після визначення об'єкта й предмета дослідження слід продумати основні методи вивчення теоретичного й фактичного матеріалу, які є необхідною умовою досягнення мети роботи. Загальний обсяг вступу не повинен перевищувати 2 – 3 сторінок друкованого тексту.

Основна частина являє собою послідовне рішення поставлених у роботі завдань. Основна частина розрахункової роботи, як правило, складається із двох розділів, з поділом їх на підрозділи. При цьому виникає необхідність правильно згрупувати завдання, сформовані у вступі. Основний критерій тут – схожість розглянутих у них питань за ознаками спільності й складності. При цьому в роботі повинна зберігатися логічність викладу матеріалу. Важливим елементом цієї частини є її структура. Оцінюються виділення абзаців, найбільш важливих положень і висновків, уміння студента класифікувати категорії по спільності ознак.

Перший розділ носить загальнотеоретичний (методологічний) характер. У ньому на основі вивчення робіт вітчизняних і зарубіжних авторів викладається сутність об'єкта, предмета дослідження й поставлених проблем. Критично оцінюються понятійні категорії, розглядаються різні підходи до її рішення, дається їхня оцінка з погляду їх використання в конкретній економічній ситуації, обґрунтовуються й викладаються власні позиції автора.

Другий розділ носить аналітичний характер. У ньому, на основі виконаних розрахунків визначаються втрати або збитки підприємства в наслідок виникнення ймовірних небезпек в роботі підприємства.

Особливо важливо, щоб студент не обмежувався констатацією фактів, а виявив тенденції розвитку, розкрив причини, що їх обумовили, і намітив шляху виходу із проблемних ситуацій.

Висновок являє собою узагальнення основних висновків по кожному з поставлених завдань і мети роботи. Висновки пишуться коротко по пунктах (як правило, одне завдання – один абзац). Ілюстративний матеріал у висновок й посилання на джерела, як правило, не використовуються. Основна вимога до

висновку – самостійність формулювання висновків і зв'язок з основним змістом роботи.

Обсяг висновку становить 2-3 сторінки.

Список використаних джерел відбиває теоретичну й статистичну базу роботи. Список повинен містити не менш 10 найменувань. При цьому в списку повинні знаходитися, як правило, законодавчі акти, що регламентують досліджувані господарські відносини, теоретичні джерела (підручники, книги ведучих учених-економістів, монографії, збірники праць), Internet-Джерела.

Додатки містять допоміжний матеріал, який недоречний для використання в основній частині в силу обсягу або особливостей форматування. Сюди включаються об'ємні таблиці, форми документів, проміжні розрахунки і т.д. Додатки оформляються якщо буде потреба й по розсуду автора розрахункової роботи.

За однією темою розрахункову роботу в групі може виконувати тільки один студент.

2 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Основна частина розрахунково-графічної роботи складається з двох частин: теоретичної частини та розрахункової частини.

Основними етапами виконання розрахункової роботи є:

- ознайомлення з вимогами, пропонованими до роботи;
- вибір теми роботи і варіанту виконання розрахункової частини;
- попередній огляд літературних і інших джерел;
- постановка мети й завдань роботи, складання змісту роботи;
- робота з літературою й іншим необхідним матеріалом;
- написання тексту роботи;
- оформлення роботи;
- здача роботи на перевірку;
- робота над зауваженнями й підготовка роботи до захисту;
- захист розрахункової роботи.

Теоретична частина

Студент повинен визначитися з теоретичною темою роботи з наданого нижче переліку, яка обирається відповідно до номеру у списку студентів академічної групи.

Теми для виконання теоретичної частини розрахунково-графічної роботи

1. Склад та методи процесу функціонування обліково-аналітичної системи підприємства.

2. Модель взаємодії елементів обліково-аналітичної системи бізнес-процесів підприємства.
3. Формування обліково-аналітичної системи забезпечення фінансової стійкості підприємства.
4. Сутність і значення обліково-аналітичної системи для аналізу банкрутства підприємства.
5. Дослідження категорії «обліково-аналітична система» управління економічною безпекою підприємства.
6. Вплив облікової політики на оцінку бухгалтерського ризику.
7. Економічна безпека підприємства: сутність, зміст, складові забезпечення.
8. Концепція обліково-аналітичного забезпечення управління прибутковістю підприємства.
9. Теоретичні основи обліково-аналітичної інформації в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.
10. Роль обліково-економічної інформації в управлінні підприємством.
11. Організаційні аспекти функціонування обліково-аналітичної інформації в управлінні підприємством.
12. Основні теоретичні принципи побудови обліково-аналітичної інформаційної системи.
13. Взаємозв'язок фінансового, податкового та управлінського обліку у системі обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства.
14. Управлінський облік в системі інформаційного забезпечення управління економічною безпекою підприємства.
15. Креативний облік та його роль у діяльності підприємства.
16. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства.
17. Інформаційно-аналітичне управління економічною безпекою підприємства.
18. Еволюція підходів до організації обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства.
19. Особливості бізнес-процесів та їх вплив на обліково-аналітичне забезпечення управління ними.
20. Особливості і склад обліково-аналітичного забезпечення управління безпекою підприємства.
21. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління витратами і фінансовими результатами діяльності підприємства.
22. Організація служби безпеки підприємства, її функції та завдання.
23. Організація інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства.
24. Аналітична робота як функція інформаційного супроводу забезпечення безпеки підприємства.
25. Інформаційний супровід організації служби економічної безпеки підприємства

26. Сутність концептуальної моделі обліково-аналітичної системи економічної безпеки підприємства.

27. Теоретико-методичне дослідження категорії «обліково-аналітична система» управління економічною безпекою підприємства.

28. Управління ризиками в системі економічної безпеки підприємства.

29. Вплив креативного обліку на стан економічної безпеки підприємства.

30. Удосконалення обліково-аналітичного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.

Розрахункова частина

Будь-яка господарська діяльність пов'язана з витратами. При несприятливому збігу обставин ці витрати можуть збільшуватись, тобто з'являються додаткові витрати понад намічені. Це може призвести до зниження прибутку, доходу в порівнянні з очікуваними величинами. Саме відхилення фактичних даних показника прибутку від прогнозованого характеризує ступінь ризику. Це відхилення показників прибутку характеризує втрати або збитки підприємства.

В абсолютному вираженні ризик може визначатися величиною можливих втрат (збитків) у матеріально-речовинному або вартісному виразі, тобто ризик є вартісним виразом імовірної події, що призведе до втрат.

Втрати, що мають місце в господарській діяльності оцінюються при аналізі ризику їх розміром та ймовірністю появи. У теорії господарського ризику ці втрати класифікують на п'ять видів: матеріальні, трудові, фінансові, втрати часу та спеціальні види втрат.

Імовірнісний характер очікуваних подій – це і є відображення ризикової ситуації. Один з варіантів розрахунку величини втрат від настання ризикової ситуації – оцінка величини недоотриманого прибутку:

У формулі розрахунку втрат фігурує очікуваний прибуток, розрахуємо її значення:

$$\text{Втрати} = \text{Прибуток}^{\text{ОЧІКУВАНИЙ}} - \text{Прибуток}^{\text{ФАКТИЧНИЙ}}$$

У формулі розрахунку втрат фігурує очікуваний прибуток, розрахуємо її значення:

$$\text{Прибуток}^{\text{ОЧІК.}} = \text{Дохід (Вир)}^{\text{ОЧІК.}} - \text{З/з}^{\text{ОЧІК.}} \text{ (собівартість усього } V \text{ виробництва)}$$

$$\text{Дохід (Вир)}^{\text{ОЧІК.}} = \text{Обсяг}^{\text{ОЧІК.}} \times \text{Ціна}^{\text{ОЧІК.}}$$

$$\text{С/в}^{\text{ОЧІК.}} \text{ (с/в усього обсягу виробництва)}$$

$$\text{Прибуток}^{\text{ФАКТ.}} = \text{Дохід (Вир)}^{\text{ФАКТ.}} - \text{С/с}^{\text{ФАКТ.}}$$

Ризик складається із двох компонентів: ймовірність і втрати.

$$\text{Ризик} = \text{Ймовірність} \times \text{Втрати}$$

(ця формула впливає із визначення сутності ризику).

Втрати – це здійснена ризикова подія.

Максимальне значення ймовірності – одиниця (тобто 100%), тобто ймовірність = 1, значить ризикова подія відбулася.

Наприклад, ймовірність здійснення події:

1-ї події – 0,2;

2 –ї події – 0,6.

3- події – 0,4;

У розрахунковій частині роботи необхідно відповідно до варіанта завдання:

а) оцінити величину недоотриманого прибутку (збитку);

б) визначити ризик обумовлений визначеними у завданні до варіанта подіями.

Номер варіанту розрахункової частини роботи відповідає сумі двох останніх цифр у заліковій книжці студента.

3 ВИХІДНІ ДАНІ:

Підприємство у наступному місяці очікує:

1. Обсяг виробництва й реалізації:

<i>варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
штук	100	110	120	130	140	150	160	170	180
<i>варіант</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>17</i>	<i>18</i>
штук	190	200	210	220	230	240	250	260	270

2. Ціну реалізації одиниці продукції:

<i>варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
грн.	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800
<i>варіант</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>17</i>	<i>18</i>
грн.	1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700

3. Собівартість виробництва одиниці продукції:

<i>варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
грн.	2100	2110	2120	2130	2140	2150	2160	2170	2180
<i>варіант</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>17</i>	<i>18</i>
грн.	2190	2200	2210	2220	2230	2240	2250	2260	2270

4. Вартість майна очікується в розмірі, млн. грн.

<i>варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
млн. грн.	10	11	12	13	14	15	16	17	18
<i>варіант</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>17</i>	<i>18</i>
млн. грн.	19	20	21	22	23	24	25	26	27

4 ЗАВДАННЯ ДО ВАРІАНТІВ

У керівництва підприємства є інформація про можливі відхилення очікуваних показників з наступних причин:

Варіант	Інформація про можливі відхилення від очікуваних величин показників з наступних причин:
ВАРІАНТ 1	1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 60%. 2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 50%.
	Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.
ВАРІАНТ 2	1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 55%. 2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 55%.
	Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.
ВАРІАНТ 3	1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 45%. 2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 65%.
	Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.
ВАРІАНТ 4	1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 65%. 2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 55%.
	Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.

ВАРІАНТ 5	<p>1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 62%.</p> <p>2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 52%.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно двох ризикових подій Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 6	<p>1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 65%.</p> <p>2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 55%.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно двох ризикових подій Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 7	<p>1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 50%.</p> <p>2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 60%.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно двох ризикових подій Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 8	<p>1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 55%.</p> <p>2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 55%.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно двох ризикових подій Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>

ВАРІАНТ 9	<p>1. Один з постачальників попередив про фінансові труднощі і ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 66%.</p> <p>2. За даними відділу головного механіка устаткування, що не пройшло капітальний ремонт, може вийти з ладу. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 56%.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно двох ризикових подій Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 10	<p>1. Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися на 69%.</p> <p>2. Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги реалізації скоротяться на 39%.</p> <p>3. Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації скоротиться на 100 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 11	<p>1. Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися на 68%.</p> <p>2. Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги реалізації скоротяться на 38%.</p> <p>3. Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації скоротиться на 200 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>

ВАРІАНТ 12	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися на 67%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги реалізації скоротяться на 37%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації скоротиться на 200 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 13	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися на 70%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги реалізації скоротяться на 40%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації скоротиться на 300 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні окремо кожної ризикової події. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 14	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 66%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 36%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації в березні скоротиться на 150 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно трьох ризикових ситуацій. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>

ВАРІАНТ 15	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 69%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 40%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації в березні скоротиться на 200 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно трьох ризикових ситуацій. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 16	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 72%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 42%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації в березні скоротиться на 250 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно трьох ризикових ситуацій. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>
ВАРІАНТ 17	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 75%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 45%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації в березні скоротиться на 300 грн. за одиницю.</p> <p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно трьох ризикових ситуацій. Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>

ВАРІАНТ 18	<p>1) Один з постачальників попередив про ймовірні збої в поставках. У результаті цього обсяги виробництва можуть скоротитися в березні на 75%.</p> <p>2) Прогнозується зниження попиту на продукцію підприємства. У результаті чого обсяги діяльності скоротяться на 40%.</p> <p>3) Очікується поява на ринку підприємства-конкурента. У результаті цього ціна реалізації в березні скоротиться на 300 грн. за одиницю.</p>
	<p>Оцінити можливі втрати підприємства при настанні одночасно трьох ризикових ситуацій.</p> <p>Визначити ризик обумовлений визначеними у завданні подіями.</p>

5 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Робота оформляється на аркушах білого паперу формату А4 (210 × 297 мм), вона повинна бути зброшурована в окремій папці. Роздруківка тексту здійснюється з однієї сторони аркуша, з обов'язковим дотриманням полів: ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Робота повинна бути надрукована на комп'ютері через 1,5 інтервалу, шрифт Times New Roman Cyr, розмір – 14 у текстовому редакторі Microsoft Word. При необхідності можуть бути використані редактори Excel, формул і малюнків. У тексті застосовуються тільки загальноприйняті скорочення. Відступ червоного рядка – п'ять пунктів.

Розділи й підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти теж можуть мати заголовки. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Слова «розділ», «параграф», «пункт» не пишуться. Заголовки повинні чітко й коротко відбивати зміст розділів. Заголовки розділів, а також слова «Вступ», «Висновок», «Зміст», «Список використаних джерел» слід розташовувати від лівого краю без крапки наприкінці, не підкреслюючи й не виділяючи курсивом, напівжирним шрифтом і т.п., відокремлюючи від тексту двома інтервалами. Переноси слів у заголовках не допускаються. Кожний розділ, зміст, вступ, висновок, список використаних джерел починаються з нової сторінки.

Сторінки роботи слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючи наскрізну нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляється внизу посередині без крапки наприкінці. Титульний аркуш включається в загальну нумерацію сторінок. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляється. Рисунки й таблиці, розташовані на окремих аркушах, включаються в загальну нумерацію сторінок. Рисунки й таблиці слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці, якщо в зазначеному місці вони не вміщаються, а також у додатку. На всі рисунки й таблиці повинні бути дані посилання в тексті розрахункової роботи. Рисунки повинні мати назви, які містяться під ними. Рисунки й таблиці слід нумерувати арабськими цифрами наскрізною нумерацією.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні джерела

1. Про основи національної безпеки України: [закон України: офіц. текст: за станом 19 липня 2003р. № 964-IV] // Офіційний вісник України – 2003. – № 29. – С. 38.
2. Концепція (основи державної політики) національної безпеки України: [Постанова Верховної Ради України: офіц. текст: за станом на 19 червня 2003 р.] // Відомості Верховної Ради. – 2003. – №39. – С. 351.
3. Про охоронну діяльність: [закон України: офіц. текст: за станом 17 листопада 2011р.]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
4. Про аудиторську діяльність: [закон України: офіц. текст: за станом на 14 вересня 2006р.]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
5. Галуzeвий стандарт вищої освіти України з підготовки магістрів за спеціальністю специфічних категорій 8.18010014 «Управління фінансово-економічною безпекою» кваліфікації «Професіонал з фінансово-економічної безпеки» та «Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки». – Київ : Таксон, 2012. – 268 с.
6. Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку та визнання такими, що втратили чинність, наказів Міністерства: наказ Міністерства фінансів України від 24 вересня 2010р. №1085 // Офіційний вісник України. – 2010. – №82. – С.117. – Ст.2903.
7. Положення про порядок бухгалтерського обліку активів і операцій підприємств державного, комунального секторів економіки та господарських організацій, що володіють та/або використовують об'єкти державної, комунальної власності: наказ Міністерства фінансів України від 19 грудня 2009р. №1213. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0335-01&c=1#Public>.
8. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО (усі діючі). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

Підручники і посібники

9. Васин С. М. Управление рисками на предприятии: [учеб. пособие] / С. М. Васин, В. С. Шутов – Москва : КНОРУС, 2010. – 304 с.
10. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: [монографія] / Т. Г. Васильців. – Львів: Арал, 2008. – 384 с.
11. Білоусова І. А. Управлінський облік – інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства: монографія / І. А. Білоусова. – Київ : Дорадо-Друк, 2010. – 432 с.
12. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия /

И. А. Бланк. – Киев : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784с.

13. Вітлінський В. В. Ризикологія в економіці та підприємстві / В. В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко: [монографія]. – Київ : КНЕУ, 2004. – 480с.

14. Гончаренко Л. П. Управление безопасностью: [учеб. пособие] / Л. П. Гончаренко, Е.С. Куценко. – Москва : КНОРУС, 2010. – 272с.

15. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік: [навч. посібник] / Н. І. Гордієнко. – Харків : ХНАМГ, 2014. – 288с.

16. Голов С. Ф. Фінансовий та управлінський облік / С. Ф. Голов, В. І. Єфіменко. – Київ : ТОВ «Автоінтерсервіс», 2010. – 544 с.

17. Гордієнко Н. І. Аудит, організація і методика / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 486 с.

18. Гордієнко Н. І. Звітність підприємств: [конспект лекцій] / Н. І. Гордієнко. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 231 с.

19. Горнчаренко Л. П., Филин С. А. Риск-менеджмент : учебное пособие /под. ред. Е. А.Олейникова. – Москва : КНОРУС, 2010. – 216 с.

20. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : монографія/ Л. В. Гнилицька. – Київ : КНЕУ, 2012. – 305 с.

21. Гнилицкая Л. В. Манипулирование учётными данными – угроза экономической безопасности. // Экономика і управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії і практики, 2011, №3 С.5-13.

22. Давідюк Т. В. Позиціонування ОАЗ ЕБП в навчальних планах фахівців напряму підготовки ОіА . Економіка, №3, 2013. – С.83-90 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n3.html>.

23. Економічна безпека підприємств, організацій та установ / В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З. Б. Живко. – Київ : Правова єдність, 2009. – 544 с.

24. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: [монографія] / [О. А. Кириченко, М. П. Денисенко, В. С. Сідак та ін.]. – Київ : ІМБ Університету економіки та права «КРОК», 2010. – 412с.

25. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : [монографія] / Г. В. Козаченко, В. П. Пономарьов, О. М. Ляшенко. – Київ : Лібра, 2003. – 280 с.

26. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: [навч. посібник] / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – Київ : Каравела, 2004. – 568 с.

27. Кужельний М. В. Теорія бухгалтерського обліку : [підручник] / М.В. Кужельний, В.Г. Лінник. – Київ : КНЕУ, 2001. – 334 с.

28. Красковский А. П. Экономическая безопасность предпринимательской деятельности. Методическое пособие для предпринимателя / Сост.: Б.Н. Торяников, А. П. Красковский. – Санкт-Петербург : ЗАО “Информационное агентство “Кредит – реформа – Санкт-Петербург”, 2000. – 24-25 с.

29. Козаченко Г. В. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения : монография / Г. В. Козаченко, В. П. Пономарев, О. М. Ляшенко. – Київ : Либра, 2003. – 280 с.

30. Клиновский Т. Т. Основы управления рисками рыночной экономики / Т. Т. Клиновский. – Москва : Полистром, 2000. – 100 с.
31. Мартюшева Л.С. Фінансова безпека підприємств / Л.С. Мартюшева, Т.Б. Кузенко, О.Ю. Литовченко. – Харків : ХНЕУ, 2008. – 140 с.
32. Міжнародні стандарти аудиту. Надання впевненості та етики. Київ : Аудиторська палата України, 2006. – 1148 с.
33. Мігус І. П., Методологічний підхід до формування системи економічної безпеки емісійної діяльності акціонерних товариств / І. П. Мігус, С. М. Лаптев [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/No4/112-118.pdf>
34. Роздина Е. Комерческая информация и экономическая безопасность предприятия // Бизнес-информ.- 1997.- № 24. – С. 63-65.
35. Ронин Р. Своя разведка. Практическое пособие. – Москва : АСТ, 2001. – 363 с.
36. Райзберг Б. А. Предпринимательство и риск / Б. А. Райзберг. – Москва : Знание, 1992. – 205 с.
37. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / А. М. Поддєрьогін [та ін.] ; ред. А. М. Поддєрьогін ; Київський національний економічний ун-т. - 5-те вид., перероб. та доп. - Київ : ХНЕУ, 2004. – 546 с.
38. Ярочкин В. И. Система безопасности фирмы / В. И. Ярочкин/ 3-е изд., перераб. и доп. – Москва : Ось-89, 2003. – 352 с.
39. Яскевич В. И. Секьюрити: Организационные основы безопасности фирмы / В. И. Яскевич. – Москва : Ось-89, 2009. – 368 с.

Додаткові джерела

40. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика: Пер. с англ. / Под ред. Я. В. Соколова, И. А. Смирновой. – Москва : Финансы и статистика, 2002. – 952 с.
41. Друри К. Учет затрат методом стандарт-кост. Пер. с англ. / Под ред. Н.Д. Эриашвили. – Москва : Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 224 с.
42. Друри К. Управленческий и производственный учет : Учебник / Пер. с англ. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 1071 с.
43. Керимов В. Э. Управленческий учет : Учебник. / 2-е изд., изм. и доп. – Москва : Изд.-торг. корпорация «Дашков и К», 2003. – 416 с.
44. Клейнер Г. Б. Риски промышленных предприятий / Г.Б.Клейнер. - Российский экономический журнал.-1994, №5-6. – С.12–17.
45. Лапуста М. Г. Риски в предпринимательской деятельности. / М. Г. Лапуста, Л. Г. Шаршукова. – Москва : ИНФРА-М, 1996.
46. Усатова, Л. В. Учетно-аналитическое обеспечение управления бизнес-процессами: теория, методология и практика : монография / Л.В. Усатова, С.В. Холоденко. – Москва : Дашков и К, 2012. – 192 с.
47. Попова Л. В. Основные теоретические принципы построения учетно-аналитической системы / Л. В. Попова, Б. Г. Маслов, И. А. Маслова // Финансовый менеджмент. – 2003. – № 5. – С.34-67.

48. Омельченко И. А. Развитие учетно-аналитического механизма внешнеэкономической деятельности [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/razvitie-uchyotno-analiticheskogo-mehanizma-vneshneekonomicheskoy-deyatelnosti>

49. Сейдахметова Ф. С., Бекен Б., Каби С. О применении креативного учета в деятельности организации // Сборник материалов по итогам Третьей международной научно-практической онлайн-конференции, Москва, 27–30 июля 2011 года / Под общей редакцией профессора О. Н. Мельникова. – Москва : Креативная экономика, 2011. – 496 с.: ил.— с. 316-321. — [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.creativeconomy.ru/articles/22029>

50. Принципы бухгалтерского учета: Пер. с англ. / Нидлз Б. и др. ; под ред. Я. В. Соколова. – Москва : Финансы и статистика, 1993. – 496 с.

51. Хендриксен Э С. Теория бухгалтерского учета / Э. С. Хендриксен; М. Д. Ван Бреда; под ред. Я. В. Соколова. – Москва : Финансы и статистика, 1997.

52. Хорнгрен Ч.Т. Бухгалтерский учет: управленческий аспект / Ч. Т. Хорнгрен, Дж.Фостер; пер. с англ.; под ред. Я. В. Соколова. – Москва : Финансы и статистика, 1995. – 416 с.

53. Шимоханская Т.В. Концепция учетно-аналитического обеспечения устойчивого развития организаций // Бухгалтерский учет, статистика. Экономические науки. – 2011. – №5 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ecsocman.hse.ru/data/2012/06/01/1271379203/61.pdf>.

54. Энтони Р. Учет: ситуации, примеры. / Р. Энтони, Дж. Рис. – Москва, 1993.

55. Яругова А. Управленческий учет: опыт экономически развитых стран: Пер. с пол. – Москва : Финансы и статистика, 1991. – 237 с.

56. Райан Боб. Стратегический учет для руководителя / Пер. с англ. – Москва : Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 616 с.

Интернет ресурси

1. <http://www.me.gov.ua> – сайт Міністерства економіки України.
2. <http://www.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://> – сайт журналу «Баланс».
5. <http://www.buhgalter.kharkov.com> – сайт журналу «Бухгалтер».
6. <http://www.buhgalteria.com.ua> – сайт журналу «Бухгалтерія-Бізнес».
7. <http://www.visnuk.com.ua> – сайт журналу «Вісник податкової служби України».
8. <http://www.voby.com.ua> – сайт газети «Все про бухгалтерський облік».
9. <http://www.glavbuh.com.ua> – сайт журналу «Головбух».
10. <http://www.dtkr.com.ua> – сайт журналу «Дебет-Кредит».
11. <http://www.factor.kharkov.com> – сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік».
12. <http://www.ukcc.com.kiev.ua> – сайт газети «Урядовий кур'єр».

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» (для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальностей 073 – Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою)

Укладач: **Гордієнко** Наталія Іванівна

Відповідальний за випуск *Т. В. Момот*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *Н. І. Гордієнко*

План 2015, поз. 300М

Підп. до друку 18.05.2015

Друк на різнографі

Тираж 50 пр.

Формат 60 x 84/16

Ум. друк. арк 1,0

Зам. №

Виконавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М.Бекетова

Вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК 4705 від 28.03.2014 р.